

د افغانستان اسلامي جمهوريت
د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ

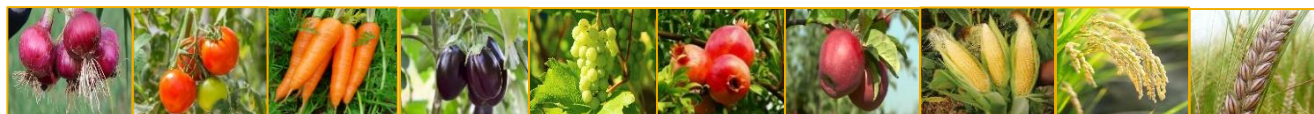
رياست عمومي پلان و همآهنگي برنامه ها

رياست احصائيه زراعتي و تنظيم معلومات

گزارش سالانه زراعتي سال ۱۳۹۹

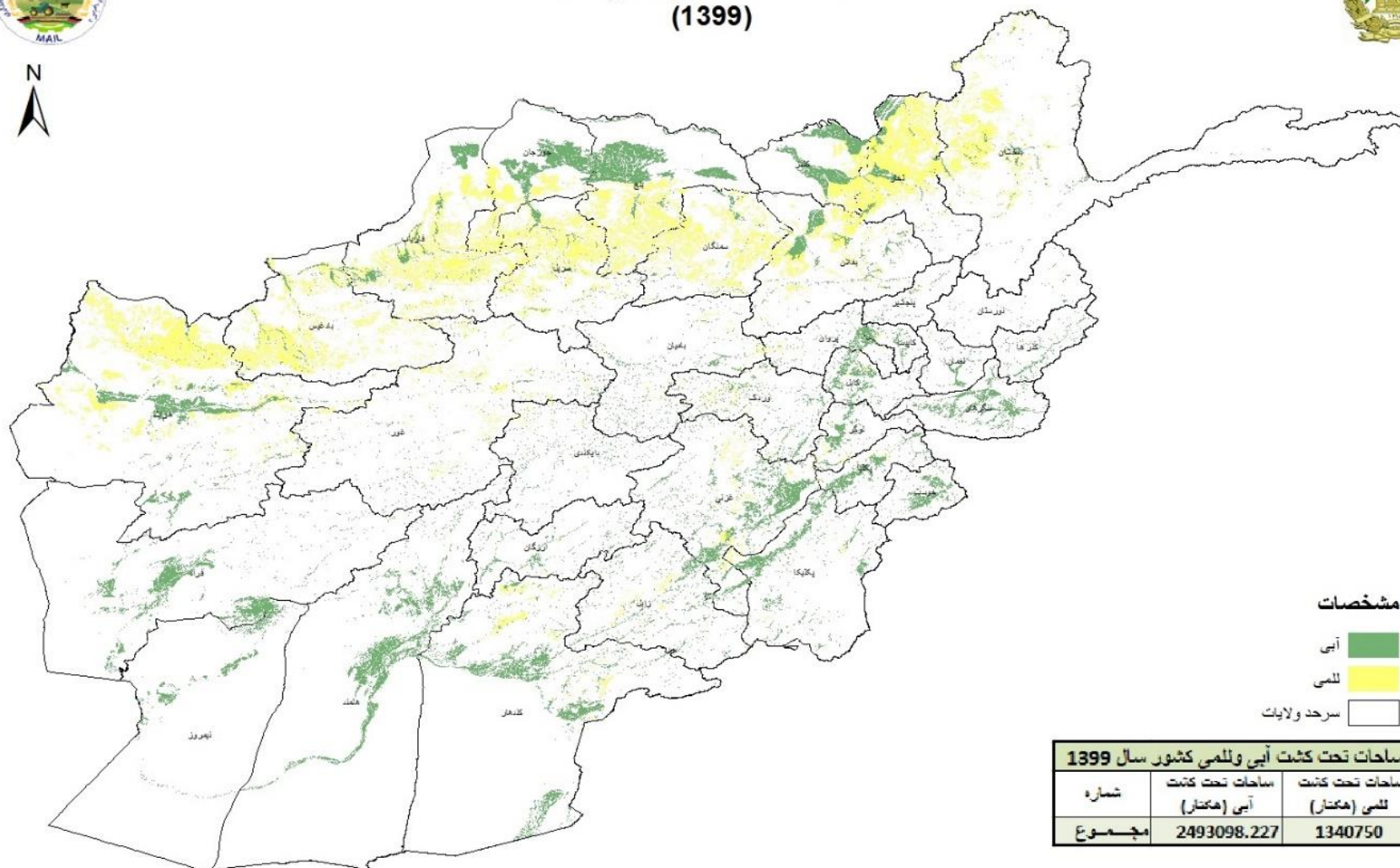

حمل سال ۱۴۰۰

ساحه تحت كشت آبي وللمى كشور (1399)

مشخصات

آبي

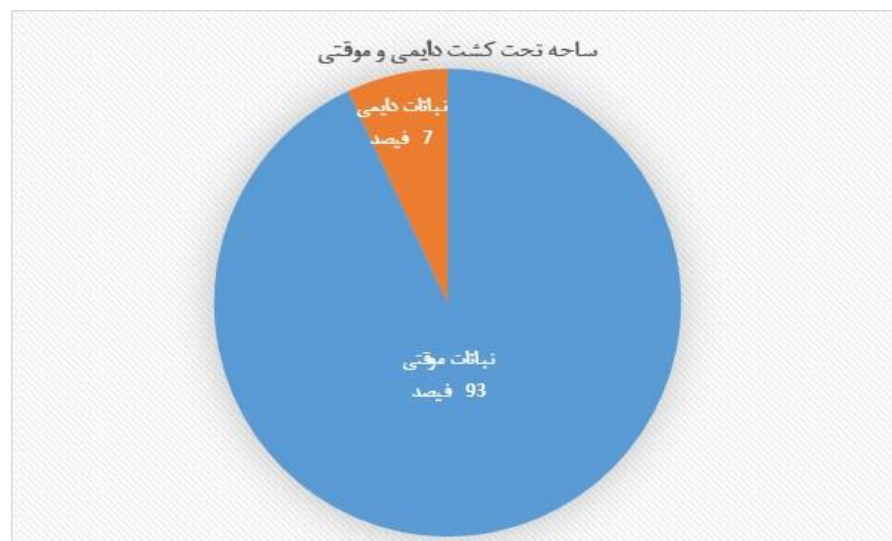
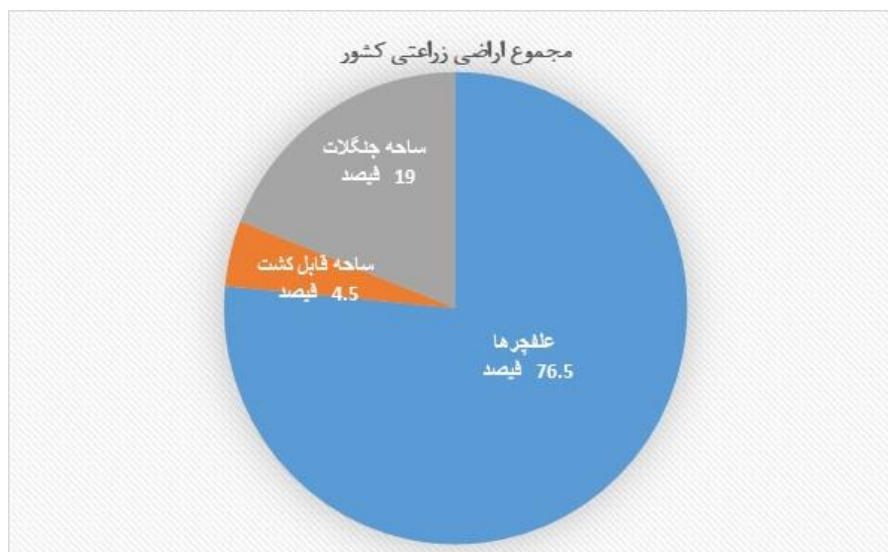
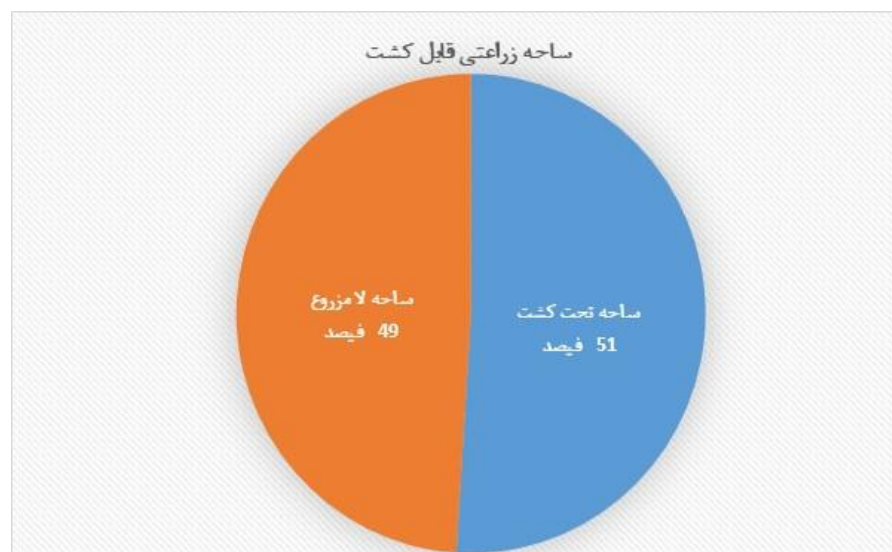
للمى

سرحد ولايات

ساحات تحت كشت آبي وللمى كشور سال 1399		
شماره	ساحات تحت كشت آبي (هكتار)	ساحات تحت كشت للمى (هكتار)
مجموع	2493098.227	1340750

0 40 80 160 240 320 Miles

1 cm = 42 km

صنف بندي ساحات زراعتي افغانستان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فشرده:	۱
هدف:	۱
ساحه تحت کشت و تولید نباتات:	۲
۱. غله جات:	۲
گندم:	۳
برنج:	۳
جواری، جو و ارزن:	۴
۲. میوه جات:	۶
۳. سبزیجات و فالیزکاری:	۱۱
۴. نباتات صنعتی، تیلی و طبی:	۱۶
۵. حبوبات:	۱۹
وضعیت آب و هوا:	۲۱
۱. تجمع/ میزان بارندگی فصلی (Accumulated Precipitation):	۲۱
۲. انحرافات در تفاوت عمق برف (Snow Depth Difference Anomaly):	۲۱
۳. انحرافات در تفاوت معادل آب:	۲۱
حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب کجکی:	۲۱
حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نغلو:	۲۱
حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نزدیک کندز:	۲۲
حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب سلما:	۲۲
۵. درجه حرارت:	۲۲
چالش ها و مشکلات:	۲۳
منابع:	۲۳

فشرده:

زراعت یک بخش راهبردی و کلیدی برای افغانستان است. بر اساس ارقام حدود ۶۵ الی ۷۰ فیصد نیروی کار کشور بصورت مستقیم و غیر مستقیم در بخش زراعت و مالداري مصروف اند و عواید ۶۰ فیصد خانواده ها از همین راه فراهم می‌شود. طبق گزارشات در سال ۱۳۹۸ زراعت نزدیک به ۲۵,۷۷ فیصد^۱ در تولید ناخالص داخلی (GDP) سهم داشته است و بر اساس پیشبینی بانک جهانی، در صورت مدیریت و توجه، این بخش می‌تواند در دهه آینده ۱,۲ میلیون^۲ شغل ایجاد کند. به اساس گزارش بانک متذکره اگر در یک دهه آینده، زراعت در افغانستان سالانه حداقل ۵ فیصد رشد کند، می‌توان فقر را در روستاهای افغانستان تا اندازه ئی مهار و مواد غذایی مورد ضرورت کشور را تأمین کرد.

خوشبختانه افغانستان ظرفیت پرورش بیشتر کتگوری های نباتات زراعتی از قبیل غله جات، حبوبات، میوه جات، سبزیجات، فالیزکاری، نباتات صنعتی و تیلی و نباتات طبی را دارد، این محصولات هم از نگاه ارزش غذایی و هم از نگاه اقتصادی برای اهالی کشور در خور اهمیت می باشد.

بارندگی های به موقع یکی از مهم ترین عوامل موثر در کاهش یا افزایش محصولات زراعتی میباشد. طی سال جاری وضعیت بارندگی در کشور به استثنای ولایات بدخشان تخار، کندز و برخی از قسمت های ولایات بلخ، جوزجان و سرپل نزدیک به حد نورمال بوده . حجم برف معادل آب (Snow Water Equivalent) به استثنای حوزه آبی هلمند در سایر حوزه های آبی کمتر از سال گذشته و حد اوسط میباشد.

عوامل تولید از قبیل تخم های اصلاح شده بذری، کود های کیمیاوی باکیفیت، ادویه جات زراعتی، ماشین آلات عصری زراعتی و غیره در بلند بردن تولیدات محصولات زراعتی اهمیت زیادی داشته بخصوص گندم و برنج که غذای اساسی اهالی کشور را تشکیل می دهد. خوشبختانه در سال ۱۳۹۹ تولید گندم در کشور حدود ۸۰ فیصد و برنج حدود ۶۷ فیصد نیازمندی کشور را مرفوع ساخته است.

افزایش ساحه تحت کشت نیز در تولید محصولات زراعتی تاثیر بسزائی دارد. دهاقین کشور در صورت موجودیت بارندگی های به موقع ساحه بیشتری را تحت کشت قرار داده که این ساحات عموماً یک فصله و دو فصله و در بعضی از نقاط گرمسیر کشور حتی سه فصل هم کشت می گردد.

ارقام نشان دهنده آن است که در سال ۱۳۹۹ ساحه تحت کشت مجموعی (آبی و للمی) در کشور ۳,۸۳ میلیون هکتار تخمین گردیده که حدود ۱۰ فیصد به مقایسه سال گذشته افزایش را نشان می دهد.

ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات این وزارت همیشه در تلاش آن بوده تا ارقام دقیق و قابل قبول را در بخش زراعت تهیه و به دسترس استفاده کننده گان قرار دهد. تکنالوژی جدید (GIS) و (Remote Sensing) در تخمین دقیق ساحات تحت کشت در کشور این ریاست را کمک زیاد نموده که از طریق آن می توان ارقام ثقه را در تثبیت ساحات تحت کشت نباتات مختلف زراعتی جمع آوری و تهیه نمود. از طرف دیگر تطبیق سروی های نمونوی زراعتی در کشور در تخمین تولیدات محصولات زراعتی یک روش علمی بوده که به اساس آن با استفاده از ساحات تثبیت شده، تولیدات مجموعی نباتات مزروعی کشور را بصورت دقیق تخمین نماییم.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري جهت بهبود و رشد سکتور زراعت در کشور برنامه های انکشافی را همه ساله روی دست گرفته تا از این طریق خدمات خوبی را برای دهاقین کشور فراهم سازد. تعداد ۳۵ پروژه انکشافی وزارت در ۳۴ ولایت کشور در سال ۱۳۹۹ کاملاً و یا قسمی تطبیق گردیده که در بخش های باغداری، ذخیره خانه ها، مالداري و غیره صورت گرفته است.

هدف:

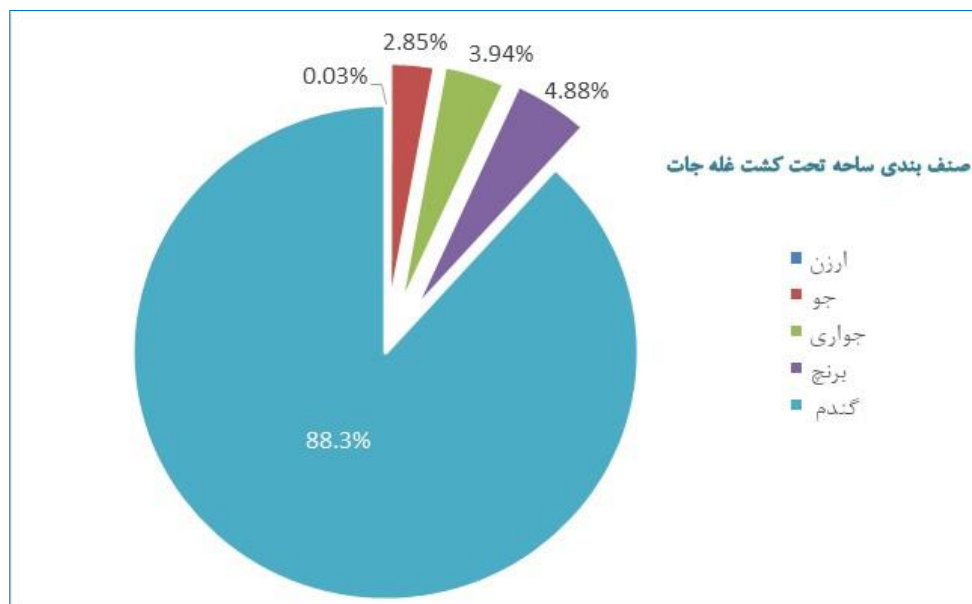
هدف از تهیه این گزارش ارایه معلومات احصائیوی پیرامون **چگونگی وضعیت تولیدات زراعت در کشور در سال ۱۳۹۹** بوده که در برگیرنده معلومات پیرامون ساحات تحت کشت، تولیدات، آفات، امراض، حوادث ناگوار طبیعی، درجه حرارت، بارندگی و پروژه های انکشافی بخش زراعت می باشد.

۱ - سالنامه سال ۱۳۹۸، اداره ملی احصائیه و معلومات

۲ - گزارش سال ۱۳۹۵ بانک جهانی

ساحه تحت کشت و تولید نباتات:

۱. غله جات

غله جات از جمله کتگوری های نباتات مزروعی کشور بوده که عمدتاً شامل گندم، برنج، جواری، جو و ارزن می باشد. گندم، برنج و جواری معمولاً برای استفاده مواد غذایی و جو وارزن بیشتر برای تغذیه مواشی و طیور مورد استفاده قرار می گیرد. ساحه تحت کشت غله جات به سطح کشور در سال ۱۳۹۹ حدود ۳,۰۴ میلیون هکتار تخمین گردیده که در مقایسه با سال گذشته حدود ۷ فیصد افزایش بعمل آمده است. این افزایش بیشتر در گندم بخصوص گندم للمی نسبت به دیگر غله جات رونما گردیده است.^۳ نیازمندی غله که شامل مصارف مواد غذایی، تخم پذیری، تغذیه حیوانات و ضایعات هنگام رفع حاصل می باشد در سال ۱۳۹۹ حدود ۷,۵۶۳ میلیون متریک تن در سطح کشور تخمین گردیده است. این در حالی است که تولیدات غله در کشور طی سال جاری حدود ۶,۰۲۶ میلیون متریک تن تخمین گردیده است، بنا بر این کمبود غله در کشور در سال ۱۳۹۹ حدود ۱,۵۳۸ میلیون متریک تن سنجش گردیده است. جزئیات بیشتر در جدول ذیل ارایه گردیده است.

نبات	نیازمندی (هزار متریک تن)					تولیدات داخلی (هزار متریک تن)	مازاد/کمبود (هزار متریک تن)
	مواد غذایی	تخم پذیری	تغذیه	ضایعات	مجموع		
گندم	5,325	393		778	6,496	5,185	-1,311
برنج	559	15		31	605	440	-166
جواری	66	22	174	41	303	272	-31
جو	33	14	91	19	157	128	-29
ارزن			1.99		1.99	1.9	-0.1
مجموع غله	5,983	445	267	868	7,562	6,026	-1,537

جدول ۱: توازن غله در کشور به تفکیک نوع در سال ۱۳۹۹

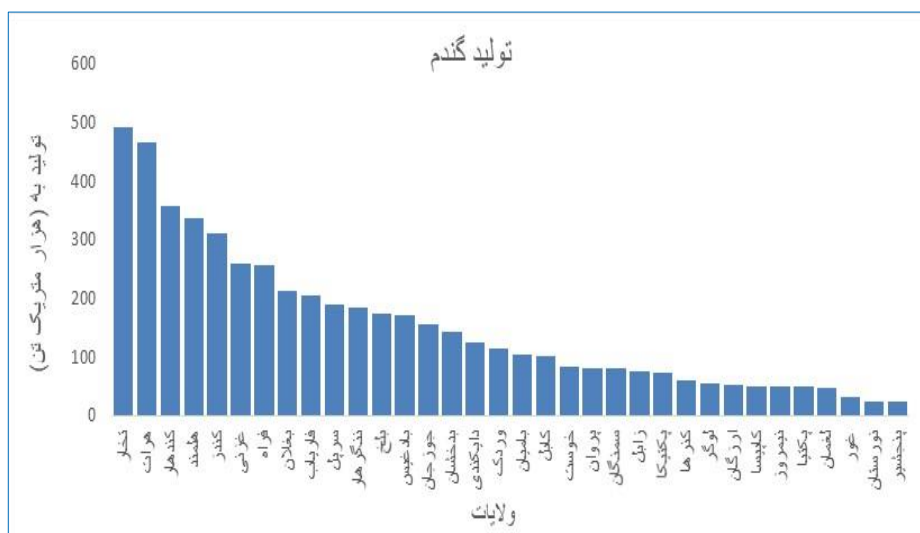
^۳ گزارش سال ۱۳۹۹ RS، GIS، اداره ملی احصائیه و معلومات

گندم

گندم نباتی است که از نگاه مصرف خانوار در کشور دارای اهمیت زیادی می باشد. این نبات به شکل آبی و للمی کشت گردیده و زرع آن نسبت به سایر نباتات بیشتر مروج می باشد به همین دلیل عوامل ناگوار طبیعی، آفات و امراض ساحه تحت کشت و تولیدات آنرا نیز بیشتر متأثر می سازد. ساحه تحت کشت گندم در سال ۱۳۹۹ حدود ۲,۶۶ میلیون هکتار بوده که تولیدات مجموعی آن حدود ۵,۱۸ میلیون متریک تن تخمین گردیده است. این رقم طی ده سال اخیر بلند ترین تولید می باشد. تولیدات گندم به اساس نفوس کشور حدود ۸۰ فیصد نیازمندی اهالی کشور را طی سال جاری مرفوع نموده است.^۴

تولید گندم به تفکیک ولایات نظر به ساحه تحت کشت و حاصل فی واحد متفاوت می باشد، ولایت تخار بیشترین و ولایت پنجشیر کمترین تولید گندم را در سال ۱۳۹۹ دارا بوده است.

جزئیات چگونگی تولیدات به تفکیک ولایات در گراف ذیل واضح گردیده است:

گراف ۱: تولیدات گندم به تفکیک ولایات در سال ۱۳۹۹

برنج

برنج بعد از گندم دارای بیشترین مصرف خانوار در افغانستان می باشد. این نبات به آب وافر ضرورت داشته و در ولایاتی که دارای آب فراوان می باشد کشت می گردد. برنج در سال جاری در ۱۹ ولایت کشور زرع گردیده است. تولیدات برنج نیازمندی نفوس کشور را مرفوع نساخته و یک مقدار قابل ملاحظه ئی از ممالک دیگر وارد کشور می گردد.

ساحه تحت کشت برنج طی سال جاری به سطح کشور ۱۴۷,۵ هزار هکتار تخمین گردیده است که در مقایسه با سال گذشته حدود ۱۵ فیصد افزایش نموده است. از طرف دیگر تولیدات برنج در کشور در سال ۱۳۹۹ حدود ۴۴۰ هزار متریک تن تخمین گردیده که ۱۵ فیصد نظر به سال گذشته افزایش را نشان می دهد. از نگاه ساحه تحت کشت و تولیدات، ولایت کندهار بیشترین و ولایت غور کمترین ساحه و تولید را دارا می باشند. با در نظر داشت نفوس، ساحه تحت کشت و ضایعات شالی، نیازمندی کشور به برنج در سال ۱۳۹۹ حدود ۶۵۵ هزار متریک تن تخمین گردیده است. این در حالی است که در مقایسه با تولیدات داخلی حدود ۲۱۵ هزار متریک تن کمبود را به سطح کشور نشان می دهد.^۵

قابل یاد آوری می دانیم که جزئیات مفصل در گزارش تولیدات برنج منتشره ماه قوس سال ۱۳۹۹ ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات وزارت زراعت آبیاری و مالداري ارایه گردیده است.

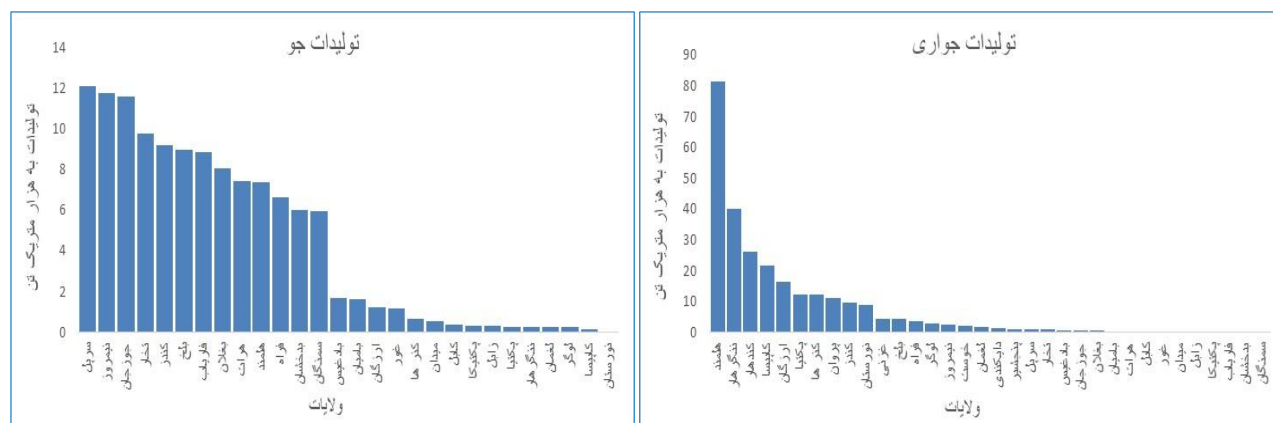
^۴ سروی قطع نبات گندم، وزارت زراعت و اداره ملی احصائیه و معلومات، جوزای سال ۱۳۹۹

^۵ سروی قطع نبات شالی، وزارت زراعت و اداره ملی احصائیه و معلومات، قوس سال ۱۳۹۹

ولایت	توليدات برنج (هزار تن)
کنز	140
تخار	75
بغلان	63
تنگرهار	47
هرات	28
کابل	20
بلخ	18
لنجان	15
خوست	6.9
ارزگان	6.9
پکتیا	6.0
پنجشیر	4.6
دایکندی	3.4
کابل	2.2
بادغیس	1.7
هلمند	1.0
بامیان	0.6
سرپل	0.2
غور	0.09

گراف ۲: تولیدات برنج به تفکیک ولایات طی سال ۱۳۹۹

گراف های ذیل چگونگی تولیدات جوارى و جو را به تفکیک ولایات ارایه می نماید:

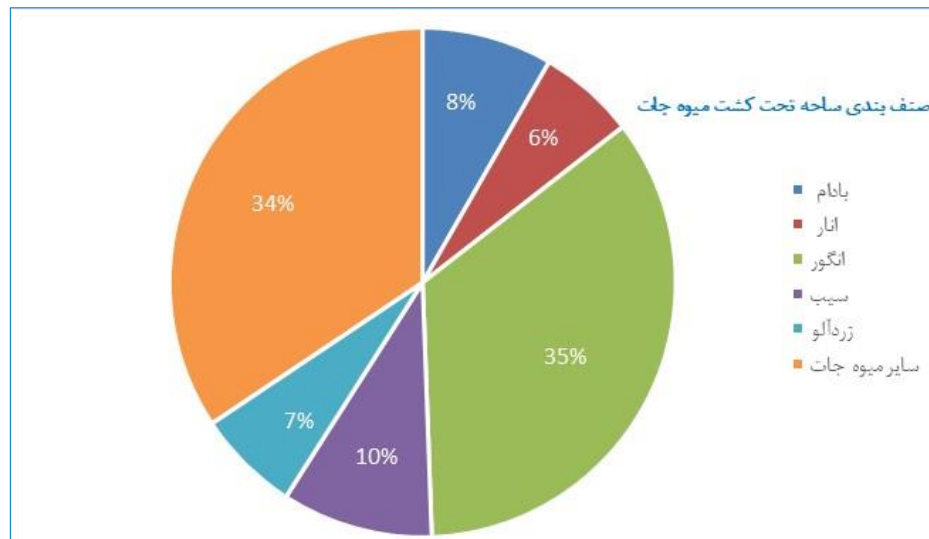
گراف ۳: تولیدات جوارى و جو به تفکیک ولایت در سال ۱۳۹۹

ساحه و تولید غله جات به تفکیک ولایات در جدول ذیل ارایه گردیده است.

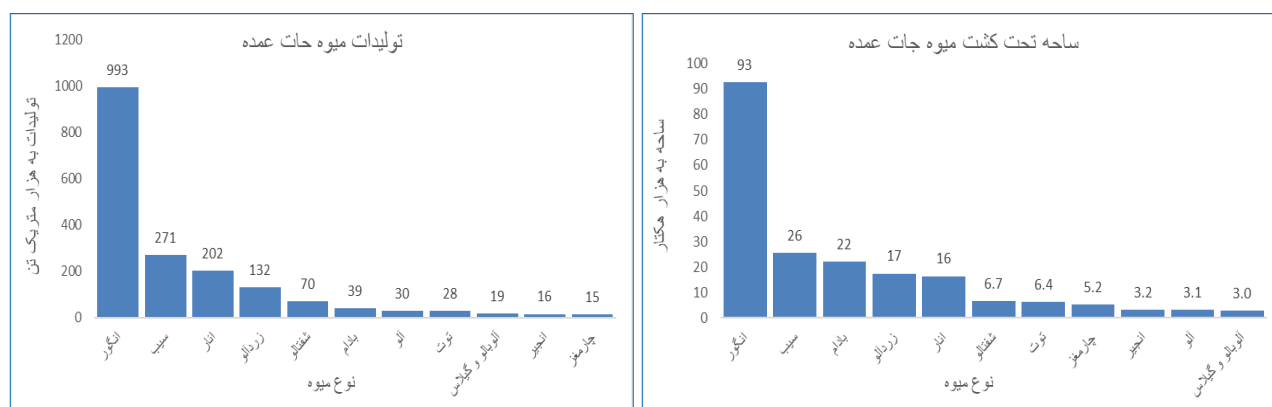
زون	ولایات	گندم		برنج		جواری		ارزن		جو	
		ساحه (هزار هکتار)	تولید (هزار تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	40.64	205.13		150	210	356	356	7,400	11,707	
	جوزجان	54.13	155.27		380	646			7,019	11,592	
	سرپل	23.06	188.12	145	459	1,148			9,664	12,119	
	بلخ	55.93	172.52	6,129	17,518	2,538	4,315	214	5,645	8,961	
	سمنگان	5.44	80.51		98	176	30	27	4,822	5,986	
مجموع		179	802	6,274	17,764	3,625	6,495	600	34,550	50,365	
شمال شرق	بغلان	56.58	212.02	19,652	62,932	378	567	45	4,936	8,071	
	کندهار	118.95	311.13	46,811	140,361	4,800	9,600	106	8,242	9,222	
	تخار	62.98	493.10	22,986	74,902	465	1,100	35	6,415	9,746	
	بدخشان	20.76	142.48	2,157	4,627	133	186	13	4,767	6,023	
	مجموع	259	1,159	91,606	282,822	5,776	11,453	199	24,360	33,062	
غرب	هرات	118	466	8,278	27,515	243	389	443	6,610	7,420	
	فراه	85	256		1,909	3,627			3,317	6,634	
	بادغیس	19	170	558	1,716	400	800		1,716	1,716	
	مجموع	222	892	8,836	29,231	2,552	4,816	443	11,643	15,770	
غرب مرکزی	غور	38.10	31.60	50	94	265	292		1,270	1,207	
	بامیان	35.29	102.59	286	556	336	437		1,352	1,618	
	مجموع	73	134	336	650	601	728	0	2,622	2,825	
مرکز	کابل	34.38	101.16	726	2,178	217	369		216	384	
	پروان	27.17	81.73		6,500	11,050	35	35			
	پنجشیر	7.02	22.58		780	1,170					
	کاپیسا	19.13	50.55		9,000	21,600	60	54	100	175	
	لوگر	22.39	54.36		2,200	3,080			150	240	
	میدان وردک	42.56	113.88		274	274			451	543	
	مجموع	153	424	726	2,178	18,971	37,543	95	917	1,342	
جنوب	پکتیا	26.30	48.63	2,182	6,044	4,200	12,287		140	294	
	پکتیکا	41.97	71.98		152	228			244	336	
	خوست	33.30	83.39	5,927	6,915	1,766	2,296			0	
	غزنی	132.24	260.19		2,450	4,500				0	
مجموع		234	464	8,109	12,959	8,568	19,311	0	384	630	
شرق	ننګرهار	68.79	183.78	14,567	47,470	22,390	40,302		180	286	
	لغمان	16.73	46.37	5,058	15,182	900	1,800		140	245	
	کنر ها	22.54	59.67	6,339	19,897	10,223	12,268		397	645	
	نورستان	9.41	23.37			8,886	8,886		3	5	
	مجموع	117	313	25,964	82,549	42,399	63,256	0	720	1,180	
جنوب غرب	کندهار	120.03	357.99		13,779	26,180					
	هلمند	112.40	337.19	524	1,048	33,900	81,360		3,695	9,242	
	زابل	41.63	75.59		150	240			200	300	
	نیمروز	25.74	48.90		1,847	2,401			6,367	11,778	
	ارزگان	29.86	53.05	3,289	6,907	7,165	16,480	100	641	1,263	
	دایکندی	43.71	123.58	1,891	3,441	1,165	1,515				
	مجموع	373	996	5,704	11,395	58,006	128,175	100	10,903	22,583	
مجموع کل کشور		1,611	5,185	147,555	439,549	140,498	271,776	1,437	1,895	86,099	127,757

جدول ۲: ساحه و تولید غله جات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

۲. میوه جات

میوه جات از کتگوری های دیگر نباتات بوده که در افغانستان زرع و مورد استفاده قرار می گیرد، این کتگوری نباتات به شکل باغ های عصری و محلی موجود می باشند. حدود ۲۳ نوع میوه که شامل انگور، بادام، انار، سیب، شفتالو، آلبالو، گیلان، زردآلو، بهی، آلو، انجیر، عناب، پسته، توت، جلفوزه، چهارمغز، سنجد، کینو، مالته، نارنج، لیمو و ناک می باشد در کشور زرع و پرورش می گردد. مساحت تحت کشت میوه جات در سال ۱۳۹۹ حدود ۲۶۵ هزار هکتار تخمین گردیده است که به مقایسه سال گذشته حدود ۱۹ فیصد افزایش را نشان می دهد. انگور و سیب از جمله میوه جاتی است که بیشترین مساحت تحت کشت و تولیدات را به مقایسه دیگر میوه جات به سطح کشور دارد، اما به تفکیک ولایات این موضوع متفاوت می باشد. قابل یاد آور است که پسته و جلفوزه از جمله میوه جات جنگلی بوده و شامل مساحت متذکره نمی باشد. وقوع عوامل ناگوار، آفات و امراض در کشور مانند دیگر نباتات بالای میوه جات نیز تاثیرات منفی را گذاشته که باعث کاهش حاصلات آنها می گردد. یخ زدگی (Frost) نسبت به دیگر عوامل ناگوار تولیدات اکثر میوه جات را بیشتر متاثر می سازد. دهاقین کشور میوه جات را بر علاوه استفاده شخصی در فامیل به منظور اقتصادی نیز مورد استفاده قرار می دهند. میوه جاتی از قبیل انار، بادام، انجیر، چهارمغز، پسته و جلفوزه از نگاه اقتصادی اهمیت بسزائی داشته که به بازار های کشورهای دیگر نیز صادر می گردد. گراف های ذیل مساحت تحت کشت و تولیدات میوه جات عمده را به سطح کشور نشان می دهد:

گراف ۴: مساحت تحت کشت و تولیدات میوه جات عمده به تفکیک ولایات در سال ۱۳۹۹

جزئیات ساحه تحت کشت و تولیدات میوه جات به تفکیک ولایات و نوع در جداول ذیل ارایه گردیده است.

زون	ولایات	بادام		انار		انگور		سیب		شفتالو	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	64	96	23	230	4,611	50,721	250	2,750	299	3,289
	جوزجان	354	354	100	900	1,295	12,950	110	1,100	130	1,170
	سرپل	339	509	55	550	7,508	82,588	720	6,480	250	2,500
	بلخ	2,598	4,936	3,382	43,966	1,627	17,897	775	7,750	305	3,050
	سمنگان	2,821	5,360			785	7,850	201	1,608	44	396
مجموع		6,176	11,255	3,560	45,646	15,826	172,006	2,056	19,688	1,028	10,405
شمال شرق	یغلان	275	440	49	392	15	120	954	9,540	475	5,700
	کنندز	229	389	3	21	288	2,592	70	560	350	3,850
	تخار	609	853	13	117	105	735	858	6,864	358	3,938
	پدخشان	283	453	83	830	8	64	1,520	12,160	485	4,365
مجموع		1,396	2,135	148	1,360	416	3,511	3,402	29,124	1,668	17,853
غرب	هرات	185	333	388	3,880	9,280	102,080	204	2,550	222	1,998
	فراه	21	29	549	4,941	1,730	19,030	54	432	30	240
	بادغیس	78	117			86	688	250	2,000	198	1,980
	مجموع	284	479	937	8,821	11,096	121,798	508	4,982	450	4,218
غرب مرکزی	غور	26	39	5	40	363	3,267	800	6,400	155	1,395
	بامیان	41	66					919	8,271	27	270
	مجموع	67	105	5	40	363	3,267	1,719	14,671	182	1,665
مرکز	کابل	80	128	336	3,696	11,545	115,450	1,700	22,100	590	7,670
	پروان	829	1,161	50	400	7,463	74,630	1,160	12,760	276	2,760
	پنجشیر	102	143				0	500	5,000	78	702
	کاپیسا	230	345	1,540	20,020	1,237	13,607	230	1,840	85	680
	لوگر	216	367			861	9,471	458	3,664	89	890
	میدان وردک	100	150			72	648	7,050	89,535	320	3,520
مجموع		1,557	2,294	1,926	24,116	21,178	213,806	11,098	134,899	1,438	16,222
جنوب	پکتیا	97	126	12	96	433	4,763	716	9,308	59	649
	پکتیکا	80	104	20	180	965	10,615	520	5,200	89	712
	خوست	35	53	41	328	18	144	25	175	35	315
	غزنی	990	1,485			13,354	146,894	3,350	33,500	235	2,115
مجموع		1,202	1,768	73	604	14,770	162,416	4,611	48,183	418	3,791
شرق	ننګرهار			1	5	308	2,772		0	138	1,376
	لغمان	49	78	38	494	4	32	41	410	67	871
	کنر ها					6	48	0	0	54	432
	نورستان	11	11	6	48		0	27	216	18	135
مجموع		60	89	45	547	318	2,852	68	626	277	2,814
جنوب غرب	کندهار	13	14	5,479	71,227	21,307	234,377	45	405	410	4,510
	هلمند			2,170	28,210	1,222	13,442	61	549	353	4,236
	زابل	4,500	8,100	282	3,666	5,623	61,853	70	560	240	1,920
	نیمروز	1	1			396	3,564	5	40	17	153
	ارزگان	2,166	4,115	1,810	18,100	62	434	1,435	11,480	193	1,737
	دایکندی	4,712	8,953	8	72	7	56	565	5,650	61	488
مجموع		11,392	21,184	9,749	121,275	28,617	313,726	2,181	18,684	1,274	13,044
مجموع کل کشور		22,134	39,307	16,443	202,409	92,584	993,382	25,643	270,857	6,735	70,012

جدول ۳: ساحه و تولید میوه جات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

زون	ولایات	ناک		بهی		امروت		املوک		آلوخارا	
		تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)
شمال	فاریاب	1,116	124	560	70	1	8	48	61	366	
	جوزجان	808	101				10	60			
	سرپل	816	102	63	9						
	بلخ	1,350	150	531	59		65	455			
	سمنگان	40	5								
مجموع		4,130	482	1,154	138	5	83	563	61	366	
شمال شرق	بغلان	1,984	248								
	کنز	518	74	96	12		26	208			
	تخار	1,692	188				31	217			
	بدخشان	1,540	220			4	14	49			
مجموع		5,734	730	96	12	4	71	474	0	0	
غرب	هرات	910	130	256	32						
	فراه	168	21								
	بادغیس	525	75	36	6	5	1		18	108	
مجموع		1,603	226	292	38	5	0	0	18	108	
غرب مرکزی	غور	192	24								
	بامیان	168	21			28	7				
مجموع		360	45	0	0	28	0	0	0	0	
مرکز	کابل	1,800	200						30	195	
	پروان	180	30								
	پنجشیر	120	20								
	کاپیسا	364	52	35	5	100	25				
	لوگر	32	4								
	میدان وردک	2,061	229								
مجموع		4,557	535	35	5	100	25	0	30	195	
جنوب	پکتیا	376	47								
	پکتیکا	240	30								
	خوست	28	4								
	غزنی	336	56	350	50				260	1,690	
مجموع		980	137	350	50	0	0	0	260	1,690	
شرق	ننګرهار						18	142			
	لغمان	32	4				74	1,332			
	کنر ها	21	3	147	21	40	10				
	نورستان	18	3				31	186			
مجموع		71	10	147	21	40	10	1,660	0	0	
جنوب غرب	کندهار								350	2,275	
	هلمند								79	514	
	زابل	385	55								
	نیمروز										
	ارزگان			640	80				90	540	
	دایکندی	200	25						18	90	
مجموع		585	80	640	80	0	0	0	537	3,419	
مجموع کل کشور		18,020	2,245	2,714	344	45	182	2,697	906	5,778	

جدول ۴: ساحه و تولید میوه جات به تفکیک نوع و ولایات طی سال ۱۳۹۹

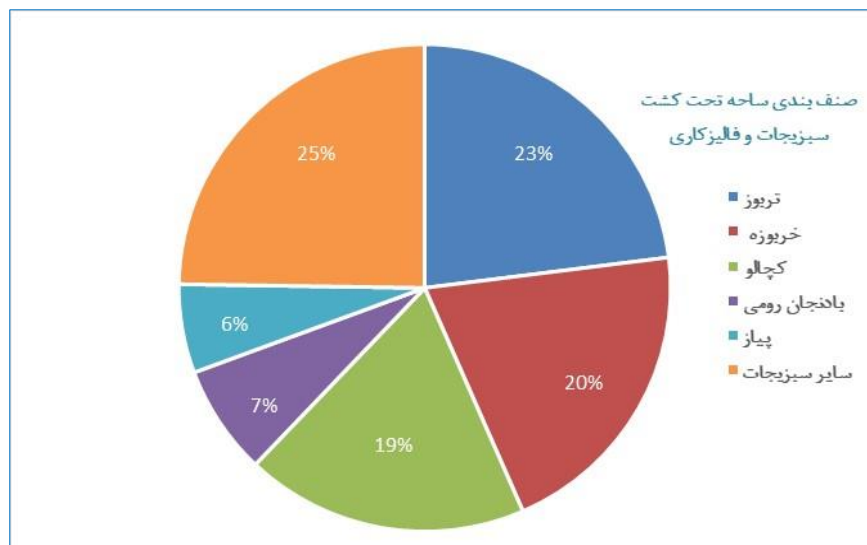
زون	ولایات	انجیر		چهارمغز		زردآلو		آلو		آلویالو و گیلان	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	360	1,800	47	118	500	4,000	70	700	100	600
	جوزجان					174	1,044	65	585	18	90
	سرپل			171	513	280	2,100	36	324	17	102
	بلخ	58	290	37	104	990	6,930	106	1,060	100	600
	سمنگان			62	161	110	726	1	8	25	175
مجموع		418	2,090	317	895	2,054	14,800	278	2,677	260	1,567
شمال شرق	یغلان	20	80	251	803	576	4,608	228	2,052	215	1,505
	کندهار	16	80	6	12	230	1,840	70	560	55	385
	تخار			181	398	306	2,448	212	1,908		
	بدخشان	39	195	1,488	4,464	1,433	10,031	24	192	649	3,894
	مجموع	75	355	1,926	5,677	2,545	18,927	534	4,712	919	5,784
غرب	هرات	162	810	203	406	699	5,592	176	1,584	53	318
	فراه	37	148			43	344	9	63		0
	بادغیس	18	72	70	140	100	650	85	808	24	144
	مجموع	217	1,030	273	546	842	6,586	270	2,455	77	462
	غور			131	301	502	3,012	9	63	9	45
مرکزی	بامیان			25	80	1,205	9,640	8	60	5	25
	مجموع	0	0	156	381	1,707	12,652	17	123	14	70
مرکز	کابل	16	80	192	576	431	3,448	237	2,607	341	2,728
	پروان	253	1,265	525	1,575	1,100	8,800	100	1,000	325	2,600
	پنجشیر			131	393	150	1,050			192	1,344
	کاپیسا			840	2,520	260	1,560	360	3,600	43	258
	لوگر			20	56	314	2,198	41	410		
مجموع	میدان وردک			82	254	1,220	9,760	105	1,050	250	1,250
	مجموع	269	1,345	1,790	5,374	3,475	26,816	843	8,667	1,151	8,180
جنوب	پکتیا			154	339	41	328	41	340	285	1,710
	پکتیکا			27	81	200	1,400	13	98	4	24
	خوست	1	3	35	105	170	1,020	22	176	2	10
	غزنی			33	66	1,860	13,020	110	990	55	385
	مجموع	1	3	249	591	2,271	15,768	186	1,604	346	2,129
شرق	ننگرهار			25	73			22	179		
	لغمان	4	16	41	123	40	320	37	333		
	کنر ها			114	353	34	204				
	نورستان			204	530	47	282	30	240	2	10
	مجموع	4	16	384	1,079	121	806	89	752	2	10
جنوب غرب	کندهار	908	4,540			1,228	9,824	350	3,850	166	996
	هلمند	261	1,305			1,097	8,776	362	3,620		
	زابل	410	2,050			590	4,720	180	1,260	18	90
	نیمروز	2	8			12	84				
	ارزگان	636	3,180	20	60	973	7,784	19	152	10	60
مجموع	دایکندی	18	72	91	273	566	4,245				
	مجموع	2,235	11,155	111	333	4,466	35,433	911	8,882	194	1,146
مجموع کل کشور		3,219	15,994	5,206	14,877	17,481	131,788	3,128	29,872	2,963	19,348

جدول ۵: ساحه و تولید میوه جات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

زون	ولایات	توت		توت زمینی		عناب		کینو و مالته		نارنج		لیمو	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	306	1,530	4	16								
	جوزجان	84	336										
	سرپل	30	90	1	4							1	8
	بلخ	189	567	6	30							9	81
	سمنگان												
مجموع		609	2,523	11	50	0	0	0	0	0	0	10	89
شمال شرق	بغلان	350	1,400										
	کندهار	128	384	14	70								
	تخار											22	198
	بدخشان	684	3,420									0	0
مجموع		1,162	5,204	14	70	0	0	0	0	0	0	22	198
غرب	هرات	353	1,412	31	155	31	124						
	فراه					656	3,608						
	بادغیس	101	505										
	مجموع	454	1,917	31	155	687	3,732	0	0	0	0	0	0
غرب مرکزی	غور	8	24										
	بامیان	4	12										
	مجموع	12	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
مرکز	کابل	175	875									24	
	پروان	910	3,640										
	پنجشیر	1,400	7,000										
	کاپیسا	641	3,205										
	لوگر												
مجموع	میدان وردک	202	606	1	4								
	مجموع	3,328	15,326	1	4	0	0	0	0	0	0	24	0
جنوب	پکتیا												
	پکتیکا	128	384										
	خوست	15	45					20	80	7	42	7	49
	غزنی	15	45										
مجموع		158	474	0	0	0	0	20	80	7	42	7	49
شرق	ننګرهار	12	36										
	لغمان	60	240										
	کنر ها												
	نورستان	108	432										
مجموع		180	708	0	0	0	0						
جنوب غرب	کندهار	188	564										
	هلمند												
	زابل												
	نیمروز												
	ارزگان	200	600										
	دایکندي	105	420	5	20								
مجموع		493	1,584	5	20	0	0	0	0	0	0	0	0
مجموع کل کشور		6,396	27,772	62	299	687	3,732	1,061	6,386	415	3,001	449	3,856

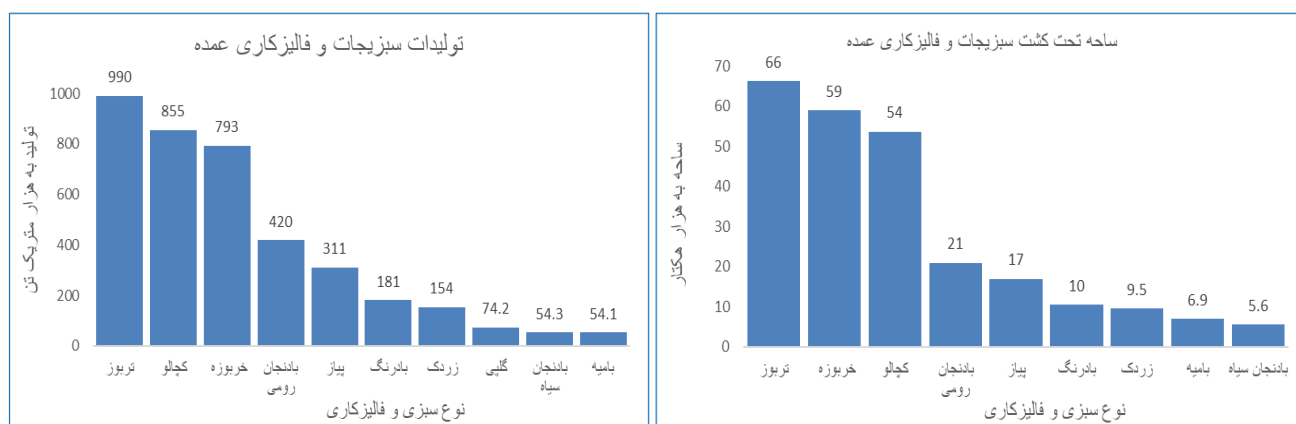
جدول ۶: ساحه و تولید میوه جات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

۳. سبزیجات و فالیزکاری

یکی دیگر از کتگوری های نباتات در کشور سبزیجات و فالیزکاری می باشد. سبزیجات و فالیزکاری در یک ساحه کوچک الی مزارع وسیعی در کشور تحت زرع و استفاده قرار می گیرد. طی سال جاری حدود ۱۷ نوع سبزیجات مانند کچالو، پیاز، بادنجان سیاه، زردک، شلغم، سیر، فاصلیه، بامیه، کرم، کاهو، ترائی، نعنا، مرچ، مرچ دلمه، گلپی، گندنه، گشنیز، تره تیزک و ۵ نوع فالیزکاری مانند بادرنگ، بادنجان رومی، کدو، خربوزه و تربوز در ولایات مختلف به پیمانه کم و یا بیش تحت زرع قرار گرفته است. عوامل ناگوار، امراض و آفات مزارع سبزیجات و فالیزکاری را نیز خساره مند ساخته که باعث کاهش حاصلات آنها می گردد.

ساحه تحت کشت سبزیجات و فالیزکاری طی سال جاری حدود ۲۸۸ هزار هکتار تخمین گردیده است که در مقایسه با سال گذشته حدود ۴۲ فیصد افزایش را نشان می دهد. یکی از دلایل افزایش ساحه تحت کشت سبزیجات، افزایش مجموع ساحه تحت کشت زراعتی کشور به نسبت وضعیت خوب اقلیمی و موجودیت آب وافر بوده، ثانیاً اینکه سبزیجات از نگاه درآمد اقتصادی و مروج شدن آن در غذای روزمره فامیل ها اهمیت داشته و در سال ۱۳۹۹ دهاقین کشور به زرع این کتگوری نباتات بیشتر مبادرت ورزیده اند، و اخیراً اینکه اکثر سبزیجات و فالیزکاری در فصل دوم و حتی سوم تحت زرع قرار می گیرند. پیاز، کچالو، خربوزه و تربوز نسبت به دیگر سبزیجات و فالیزکاری بیشترین ساحه تحت کشت را در سطح کشور دارا می باشند. گراف های ذیل ساحه تحت کشت و مقدار تولیدات سبزیجات و فالیزکاری عمده را به سطح کشور نشان داده است:

گراف ۵: ساحه تحت کشت و تولیدات سبزیجات و فالیزکاری عمده به تفکیک نوع در سال ۱۳۹۹

جزئیات ساحه تحت کشت و تولیدات سبزیجات و فالیزکاری به تفکیک ولایات و نوع در جداول ذیل ارایه گردیده است.

زون	ولایات	کچالو		پیاز		رومی		بادنجان سیاه		زردک	
		تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)
شمال	فاریاب	35,200	2,200	3,840	1,173	19,941	1,173	714	119	4,900	350
	جوزجان	288	24	1,635	109	1,995	133	20	4		
	سرپل	26,180	1,540	16,812	934	6,810	447	210	30	9,240	616
	بلخ	22,899	1,347	26,440	1,322	31,073	1,359	336	42	29,772	1,654
	سمنگان	2,772	198	2,205	147	840	42	48	8	680	68
مجموع		87,339	5,309	50,932	2,832	60,659	3,154	1,328	203	44,592	2,688
شمال شرق	بغلان	32,032	2,002	23,240	1,162	20,608	896	2,202	367	10,500	700
	کندهار	15,200	950	7,650	510	41,173	1,865	712	89	14,400	800
	تخار	64,000	4,000	19,000	950	19,240	962	1,260	140	15,000	750
	پدخشان	29,408	1,838	12,675	845	3,285	219	126	18	6,400	400
	مجموع	140,640	8,790	62,565	3,467	84,306	3,942	4,300	614	46,300	2,650
غرب	هرات	26,288	1,643	21,440	1,072	9,578	517	7,680	512	9,000	450
	فراه	826	59	26,999	1,421	51,744	2,240	4,260	426	10,200	680
	بادغیس	2,610	174	4,840	242	5,030	200	308	44	345	23
	مجموع	29,724	1,876	53,279	2,735	66,352	2,957	12,248	982	19,545	1,153
	غور	15,300	1,020	205	205	352	22	76	19	1,200	150
مرکزی	بامیان	266,560	16,660	1,000	100	1,054	62	8	2	540	45
	مجموع	281,860	17,680	2,025	305	1,406	84	84	21	1,740	195
	کابل	15,968	998	13,760	688	24,585	975	40	5	666	60
	پروان	6,400	400	12,564	698	11,504	719	1,386	154	1,710	95
	پنجشیر	1,568	98	480	30	168	12	30	5		
مرکز	کاپیسا	2,544	159	8,520	426	3,406	139	200	25	600	30
	لوگر	23,280	1,455	12,236	644	36,351	1,731			1,380	92
	میدان وردک	209,808	13,113	2,840	142	5,220	261	7	1	3,000	150
	مجموع	259,568	16,223	50,400	2,628	81,234	3,837	1,663	190	7,356	427
	پکتیا	2,400	150	1,040	80	2,100	100	520	65	275	25
جنوب	پکتیکا	1,302	93	1,056	88	1,140	54			130	10
	خوست	1,320	88	960	80	1,386	66	329	47	816	68
	غزنی	3,840	240	2,025	135	1,980	99	135	15	315	18
	مجموع	8,862	571	5,081	383	6,606	319	984	127	1,536	121
	ننگرهار	26,362	1,883	1,718	1,718	12,270	540	885	59	2,158	166
شرق	لغمان	1,760	110	1,900	95	3,820	152	1,440	96	520	40
	کنر ها	770	55	1,462	86	3,617	175	1,204	86	216	18
	نورستان	1,600	100	410	41	630	42				
	مجموع	30,492	2,148	38,132	1,940	20,337	909	3,529	241	2,894	224
	کندهار	8,960	560	19,340	967	31,680	1,980	2,080	208	15,900	1,060
جنوب غرب	هلمند			24,720	1,236	61,031	3,297	19,650	1,965	13,620	908
	زابل			1,440	120	1,716	110				
	نیمروز	2,254	161	1,860	186	3,465	231	7,160	895		
	ارزگان			585	65	1,064	76	1,269	141	450	30
	دایکندی	5,696	356	620	94	525	35				
مجموع		16,910	1,077	48,565	2,668	99,481	5,729	30,159	3,209	29,970	1,998
مجموع کل کشور		855,395	53,674	310,979	16,958	420,381	20,931	54,295	5,587	153,933	9,456

جدول ۷: ساحه و تولید سبزیجات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

زون	ولایات	بادرنگ		بامیه		فاصلیه		گلپی		کدوی زرد	
		تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)
شمال	فاریاب	32	320	109	545						
	جوزجان		48	288							
	سرپل	107	1,272	58	290			25	350		
	بلخ	40	1,200	1,181	11,810	20	160	356	6,764	137	2,466
	سمنگان	4	60	3	18						
مجموع		183	2,852	1,399	12,951	20	160	381	7,114	137	2,466
شمال شرق	یغلان	220	3,300	19	152			158	3,318		
	کنکز	195	2,075	170	1,360	42	336	120	2,640		
	تخار	126	1,890	47	470			141	1,551		
	بدخشان	41	492	4	28			24	240		
مجموع		582	7,757	240	2,010	42	336	443	7,749	0	0
غرب	هرات	759	11,657	478	4,780	18	144	205	5,125		
	فراه	5,110	92,613	1,098	9,882						
	بادغیس	160	2,478	86	688			1	15		
مجموع		6,029	106,748	1,662	15,350	18	144	206	5,140	0	0
غرب مرکزی	غور	20	300	5	40			62	930		
	بامیان	24	420	2	12			19	228	2	30
مجموع		44	720	7	52	0	0	81	1,158	2	30
مرکز	کابل	170	3,765					41	1,025		
	پروان	165	2,310	15	135	52	364				
	پنجشیر			4	32	3	24				
	کاپیسا	17	255	23	207	11	66				
	لوگر	27	284	29	232	14	98				
	میدان وردک	76	1,064			33	231	2	30		
	مجموع	455	7,678	71	606	113	783	43	1,055	0	0
جنوب	پکتیا										
	پکتیکا	30	450	18	90						
	خوست	15	225					55	1,100		
	غزنی	20	300								
مجموع		65	975	18	90	0	0	55	1,100	0	0
شرق	ننګرهار			647	5,176	606	4,848	1,100	22,000		
	لغمان	180	2,775	240	2,400	12	96	900	18,900		
	کنر ها	43	690	44	396	28	224	97	2,037		
	نورستان	3	90								
مجموع		226	3,555	931	7,972	646	5,168	2,097	42,937	0	0
جنوب غرب	کندهار	60	840	200	1,600			180	3,240		
	هلمند	2,572	46,040	1,679	10,074			148	3,700		
	زابل	250	3,750					50	1,000		
	نیمروز			660	3,300						
	ارزگان	19	266					3	36		
	دایکندي			14	63						
مجموع		2,901	50,896	2,553	15,037	0	0	381	7,976	0	0
مجموع کل کشور		10,484	181,181	6,881	54,068	839	6,591	3,687	74,229	139	2,496

جدول ۸: ساحه و تولید سبزیجات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

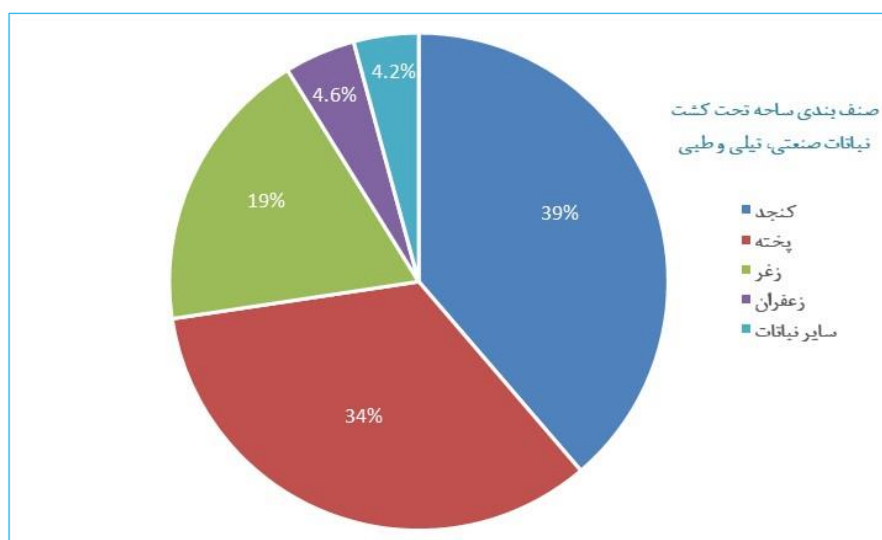
زون	ولایات	کدوچه		کرم		کاهو		ترائی		گندنه	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	146	1,752			10	80				
	جوزجان	25	325			1	8				
	سرپل	17	221					1	9	2	23
	بلخ	398	5,572	69	1,035	20	200	30	360	100	1,500
	سمنگان	1	15	12	192	3	30	10	90	4	49
	مجموع	587	7,885	81	1,227	34	318	41	459	105	1,572
شمال شرق	یغلان	51	765	12	180	11	99	10	120		
	کندهز	113	1,469	45	855	4	40	20	200	37	555
	تخار			12	192	8	72				
	بدخشان	73	949	14	224						
غرب	مجموع	237	3,183	83	1,451	23	211	30	320	37	555
	هرات	238	4,522	58	1,160	42	378	11	99	85	1,275
	فراه	897	12,558			6	54				
	بادغیس	81	1,458	1	18	0	2			3	43
	مجموع	1,216	18,538	59	1,178	48	434	11	99	88	1,318
غرب مرکزی	غور	8	120	18	324	6	48			10	150
	بامیان	17	221	21	336	3	24			11	132
	مجموع	25	341	39	660	9	72	0	0	21	282
مرکز	کابل					12	120				
	پروان	45	630			10	100			28	336
	پنجشیر										
	کاپیسا					1	10				
	لوگر	40	720			2	20			7	105
	میدان وردک	58	1,044	15	300					38	570
جنوب	مجموع	143	2,394	15	300	25	250	0	0	73	1,011
	پکتیا	3	48			2	20			25	375
	پکتیکا										
	خوست	49	833			3	27				
	غزنی	10	150							25	350
شرق	مجموع	62	1,031	0	0	5	47	0	0	50	725
	ننګرهار	40	680	100	2,000	15	147				
	لغمان	180	3,240	40	800	4	40	40	600	200	3,000
	کنر ها	12	192	27	540			6	72	11	165
	نورستان	43	645							1	14
	مجموع	275	4,757	167	3,340	19	187	46	672	212	3,179
جنوب غرب	کندهار	30	540	30	390	25	250			60	900
	هلمند	541	8,115			12	120			79	1,027
	زابل										
	نیمروز	201	2,613								
	ارزگان	4	56								
	دایکندی					5	45			2	20
مجموع کل کشور	مجموع	776	11,324	30	390	42	415	0	0	141	1,947
	مجموع کل کشور	3,321	49,453	474	8,546	205	1,934	128	1,550	727	10,588

جدول ۹: ساحه و تولید سبزیجات به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

زون	ولایات	سیر		مرچ		مرچ دلمه		خرپوزه		تربوز	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب			7	42	1	4	2,500	32,500	3,978	55,692
	جوزجان			12	60			6,047	72,564	3,748	44,976
	سرپل			1	6	1	4	2,214	26,568	2,170	32,550
	بلخ	64	384	30	180	4	20	4,810	62,530	3,935	62,960
	سمنگان	1	7	4	28	2	8	872	13,080	1,002	17,368
	مجموع	65	391	54	316	8	36	16,443	207,242	14,833	213,546
شمال شرق	بغلان	1	7					2,431	34,034	3,100	52,700
	کندهار	36	288	15	90	1	5	4,520	58,760	4,599	68,985
	تخار	20	160	39	234	1	3	2,100	25,200	2,936	41,104
	بدخشان	15	105					298	3,576	238	2,856
	مجموع	72	560	54	324	2	8	9,349	121,570	10,873	165,645
غرب	هرات	132	924	10	80	5	25	3,304	42,952	4,725	70,875
	فراه	9	54					2,434	36,510	8,071	137,207
	بادغیس	16	112	4	21	2	8	9,988	149,820	7,708	113,051
	مجموع	157	1,090	14	101	7	33	15,726	229,282	20,504	321,133
	غور					2	10	100	1,400	87	1,131
مرکز	بامیان	1	4	3	21						
	مجموع	1	4	3	21	2	10	100	1,400	87	1,131
	کابل	20	140								
	پروان	77	462	35	280	6	30				
	پنجشیر										
مرکز	کاپیسا	16	112	14	98	3	15				
	لوگر										
	میدان وردک	29	232	2	12	1	4				
	مجموع	142	946	51	390	10	49	0	0	0	0
	پکتیا										
جنوب	پکتیکا									24	264
	خوست										
	غزنی	8	64	8	56	1	4				
	مجموع	8	64	8	56	1	4	0	0	24	264
	ننگرهار	132	924					525	5,250	2,580	33,540
شرق	لغمان			52	416	2	10				
	کنر ها	25	200	13	104	1	4	3	30	12	144
	نورستان										
	مجموع	157	1,124	65	520	3	14	528	5,280	2,592	33,684
	کندهار	100	700	50	300	3	18	3,789	56,835	2,786	47,362
جنوب غرب	هلمند	1,690	10,140	61	305	2	10	1,740	26,100	1,880	30,080
	زابل							522	6,786	930	12,400
	نیمروز							10,237	133,081	10,778	150,892
	ارزگان			2	12	1	3	420	5,040	870	13,050
	دایکندی	1	8					88	880	87	1,131
	مجموع	1,791	10,848	113	617	6	31	16,796	228,722	17,331	254,915
مجموع کل کشور		2,393	15,027	362	2,345	38	184	58,942	793,496	66,244	990,318

جدول ۱۰: ساحه و تولید سبزیجات و فالیزکاری به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

۴. نباتات صنعتی، تیلی و طبی:

زرع و استفاده نباتات صنعتی، تیلی و طبی در کشور بیشتر به منظور اقتصادی صورت می گیرد. حدود ۱۶ نوع این نباتات در کشور تحت زرع قرار گرفته که شامل پخته، لبلبو، نیشکر، زعفران، مومپلی، آفتاب پرست، سایبین، زغر، زیتون، کنجد، شرشم، هنگ، شرین بویه، جوانی، بادیان، زیره و زرد چوبه می باشد. از جمله نباتات ذکر شده کنجد به شکل للمی کشت می گردد. از طرف دیگر هنگ، شرین بویه، جوانی، بادیان و زیره به شکل وحشی بوده که در ساحات علفچر ها با سایر نباتات بصورت طبیعی موجود می باشند، مساحت تحت کشت آنها بصورت دقیق معلوم نبوده و تولیدات آنها توسط مردم محل بصورت پراکنده جمع آوری می گردد، صرف نبات هنگ در سال های اخیر به نسبت ارزش اقتصادی خوبی که دارد از طرف دهاقین کشور تحت زرع قرار داده شده است.

مساحت تحت کشت نباتات صنعتی، تیلی و طبی در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۶۷ هزار هکتار تخمین گردیده است که به مقایسه سال گذشته حدود ۴ فیصد کاهش نموده است. قابل یاد آوریست که نباتاتی از قبیل هنگ، زیره، جوانی، بادیان، زرد چوبه و شرین بویه شامل ساحات تحت کشت متذکره نمی باشد. همچنان از طرف دیگر پخته نبات فصل دوم بوده که مساحت آن شامل مساحت تحت کشت مجموع کشور نمی باشد. یک تعدادی از نباتات صنعتی، تیلی و طبی بازار جهانی نیز داشته که مقدار قابل ملاحظه آنها به خارج از کشور صادر می گردد. در جدول ذیل مقدار و ارزش صادرات بعضی از نباتات صنعتی و تیلی ارایه گردیده است.

مقدار و ارزش صادرات	هنگ	زیره	زعفران	پخته	کنجد	شرین بویه	زغر
مقدار تولیدات داخلی (تن)	2,262	16,885	20	74,022	41,855	684	34,216
مقدار صادرات (تن)	998	8,953	22	20,738	3,371	642	120
ارزش صادرات (میلیون دلار)	79	23	17	14	5.2	0.6	0.05

جدول ۱۱: مقدار و ارزش صادرات نباتات عمده صنعتی، تیلی و طبی به خارج کشور طی ۳ ربع اول سال مالی ۱۳۹۹

ساحه و تولید نباتات عمده صنعتی، تیلی و طبی در جداول ذیل وضاحت داده شده است:

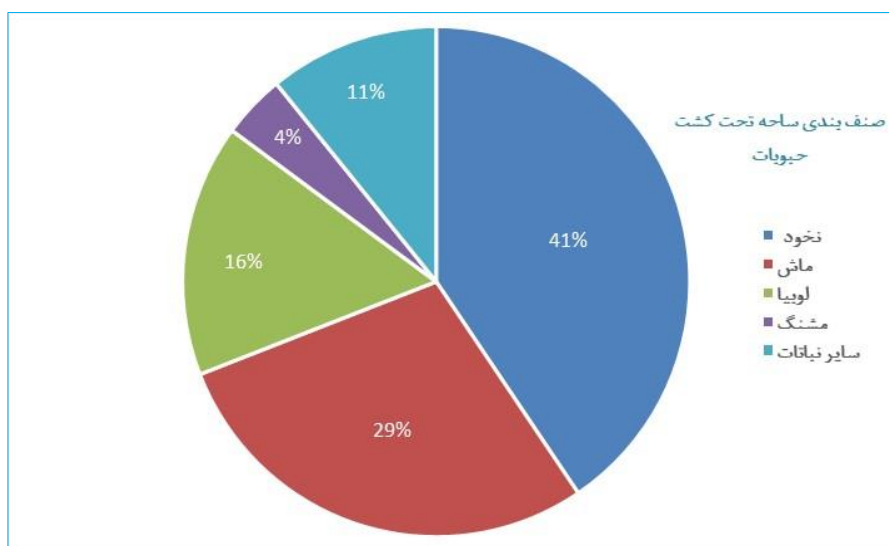
زون	ولایات	پخته		لیلیو		نیشکر		شرشم		زغر	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	10	12							2740	2466
	جوزجان	1900	2470							2300	1840
	سرپل	125	187.5							7540	7540
	بلخ	21785	28320.5							9930	12909
	سمنگان	30	39					500	400	4360	5232
مجموع		23850	31029	0	0	0	0	500	400	26870	29987
شمال شرق	بغلان	2000	3000					100	85	1100	990
	کنز	6150	9840	2	30					689	620.1
	تخار	3130	4382	194	2910			275	247.5	2065	2271.5
	بدخشان							224	268.8	193	193
مجموع		11280	17222	196	2940	0	0	599	601	4047	4075
غرب	هرات	297	445.5	70	1050					172	154.8
	فراه										
	بادغیس	218	348.8					2	1.6		
مجموع		515	794	70	1050	0	0	2	2	172	155
غرب مرکزی	غور			32	416						
	بامیان			2	24						
مجموع		0	0	34	440	0	0	0	0	0	0
مرکز	کابل										
	پروان										
	پنجشیر										
	کاپیسا	35	52.5					35	28		
	لوگر			14	196						
مجموع	میدان وردک			13	156						
		35	53	27	352	0	0	35	28	0	0
جنوب	پکتیا										
	پکتیکا										
	خوست				219	4818					
	غزنی			10	120	300	240				
مجموع		0	0	10	120	219	4818	300	240	0	0
شرق	ننګرهار	1744	1744			1260	34020	21	27.3		
	لغمان	1190	1190			30	750				
	کنر ها	30	30	10	130	32	704				
	نورستان										
مجموع		2964	2964	10	130	1322	35474	21	27	0	0
جنوب غرب	کندهار	300	360								
	هلمند	15545	17099								
	زابل										
	نیمروز	2250	4500								
	ارزگان	1	0.7								
مجموع		18096	21960	0	0	0	0	0	0	0	0
مجموع کل کشور		56,740	74,022	347	5,032	1,541	40,292	1,457	1,298	31,089	34,216

جدول ۱۲: ساحه و تولید نباتات صنعتی، تیلی و طبی به تفکیک نوع و ولایات در سال ۱۳۹۹

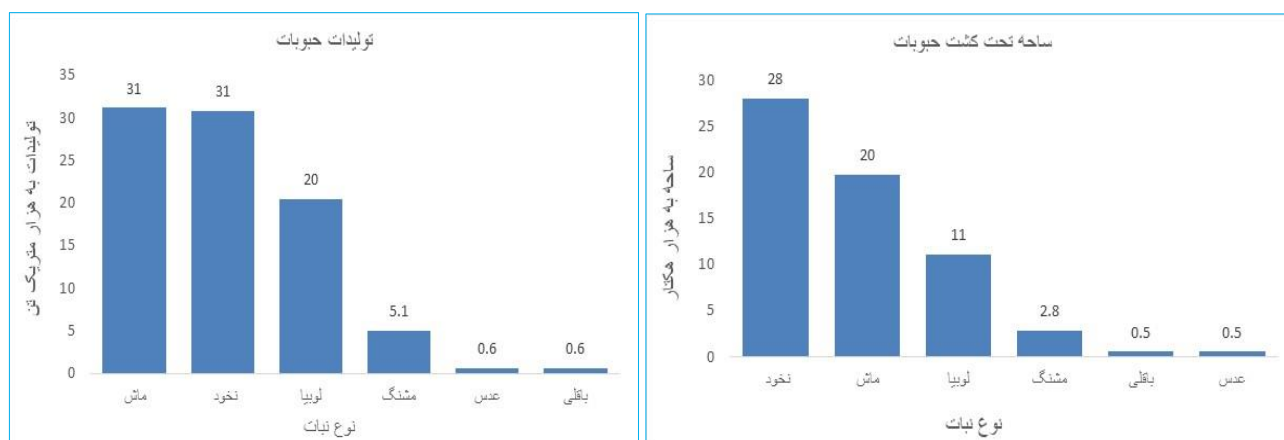
زون	ولایات	کنجد		زعفران		سایبین		زیره		آفتاب پرست	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (کیلوگرام)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	1945	1361.5	27	75			152	121.6		
	جوزجان	5578	4462.4	14.032	25.904	86	94.6	4225	4225		
	سرپل	3694	2031.7	14.61	36.525			330	102	3	3.6
	بلخ	42255	25353	85.01	135.52	205	246	5535	5458.5	20	22
	سمنگان	1980	1584	11.2	24.64	1	1	15	10.5	4	2.8
مجموع		55452	34793	152	298	292	342	10257	9918	27	28
شمال شرق	بغلان	1110	721.5	2.2	5.06			5	4.5		
	کندوز	3076	2153.2	20.354	50.496	52	46.8	0	0	4.5	4.5
	تخار	2852	1711.2	11	24.2	37	37	0	0		120
	پدخشان	110	82.5	7.04	19.712	4	3.6	10	10	26.2	20.96
	مجموع	7148	4668	41	99	93	87	15	15	131	145
غرب	هرات	473	390.4	7311	18935.5	186	186	159	109.7	143	157.3
	فراه			24.12	60.3			88.5	53.1	25	25
	بادغیس	481	336.7	15.758	39.395			3495	2771	16	12
	مجموع	954	727	7351	19035	186	186	3743	2934	184	194
	غور			16	32			0	0	6	6
مرکزی	بامیان			3	1.68	2	1.6	3	1.9		
	مجموع	0	0	19	34	2	2	3	2	6	6
مرکز	کابل			8.1	21.87	20	18	0	0		
	پروان			4.8	12.48	38	41.8	0	0		
	پنجشیر			6	15	28	33.6	0	0		
	کاپیسا	19	16.53	2.6	6.76	620	930	0	0		
	لوگر			6.09	14.616	18	18	0	0		
جنوب	میدان وردک			6.31	17.037	2	2	0	0		
	مجموع	19	17	34	88	726	1043	0	0	0	0
	پکتیا			8.12	21.112	51	51	0	0		
	پکتیکا			1.7	4.25	3	3.6	12	7.2		
	خوست			3.4	1.4	20	20	0	0		
جنوب شرق	غزنی			11.6	32.8			0	0		
	مجموع	0	0	25	60	74	75	12	7	0	0
	ننگرهار			3	3.7	99	99	0	0	10	10
	لغمان			0.7	1.9	20	20	0	0		
	کنر ها			1.4	0.442	19	22.8	0	0		
جنوب غرب	نورستان			2.5	6.5			2200	1460		
	مجموع	0	0	8	13	138	142	2200	1460	10	10
	کندهار	50	40	51	95	56	67.2	1349	1349		
	هلمند	1239	1610.7	2.7	5.4	38	34.2	258	232.2		
	زابل			2	1.5			250	250		
جنوب غرب	نیمروز			1.5	2.3			488	390.4		
	ارزگان			1.9	4.5			0	0		
	دایکندی			28.42	65.366	19	19	548	328.8	4	3.2
	مجموع	1289	1651	88	174	113	120	2893	2550	4	3
مجموع کل کشور		64,862	41,855	7,716	19,800	1,624	1,997	19,123	16,885	362	387

جدول ۱۳: ساحه و تولید نباتات صنعتی، تیلی و طبی به تفکیک ولایات طی سال ۱۳۹۹

۵. حبوبات:

حبوبات نیز از کتگوری های نباتات در کشور بوده که شامل لوبیا، نخود، ماش، مشنگ، عدس و باقلی می باشد. نباتات متذکره بیشتر به منظور مواد غذایی توسط دهاقین زرع و مورد استفاده قرار می گیرد. این نباتات مانند گندم و برنج نیز دارای ارزش غذایی خوبی بوده بخصوص لوبیا که تقریباً در تمام ولایات کشور زرع می گردد. از جمله نباتات متذکره نخود بیشتر به شکل للمی کشت می گردد. ارقام بدست آمده نشان می دهد که مساحت تحت کشت حبوبات در سال ۱۳۹۹ حدود ۶۹ هزار هکتار بوده که ۳ فیصد افزایش را در مقایسه با سال گذشته نشان می دهد. این افزایش به سطح کشور بوده و به تفکیک ولایات متفاوت می باشد. مساحت و تولید حبوبات عمده در گراف ذیل وضاحت داده شده است:

گراف ۶: مساحت و تولید حبوبات عمده به تفکیک نوع در سال ۱۳۹۹

ساحه و تولید حبوبات عمده به تفکیک ولایات در جدول ذیل وضاحت داده شده است.

زون	ولایات	لوبیا		نخود		ماش		مشنگ		عدس	
		ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)	ساحه (هکتار)	تولید (تن)
شمال	فاریاب	50	65	320	384						
	جوزجان	276	414	721	865.2	443	664.5				
	سرپل	357	535.5	10195	11131.3	735	1029				
	بلخ	33	33	8551	8551	1280	1600			200	240
	سمنگان	5.2	7.8	2080	2288						
مجموع		721	1055	21867	23219	2458	3294	0	0	200	240
شمال شرق	بغلان	3153	6306	351	456.3	2000	3000	20	40		
	کندز	182	254.8	629	629	1780	2136				
	تخار	1000	2200	970	970	3654	5481	1640	2952		
	بدخشان	673	1346	270	264	57	79.8	77	115.5		
مجموع		5008	10107	2220	2319	7491	10697	1737	3108	0	0
غرب	هرات	305	457.5	1581	1749.4	2500	4500	94	188	76	98.8
	فراه	58	121.8	40	48	518	932.4			61	61
	بادغیس	118	236	1435	2296	696	1044				
مجموع		481	815	3056	4093	3714	6476	94	188	137	160
غرب مرکزی	غور	24	36	430	645	15	18	510	1020	55	66
	بامیان	104	145.6	48	57.6			158	316	51	61.2
مجموع		128	182	478	703	15	18	668	1336	106	127
مرکز	کابل	53	74.2	8	11.2	13	13				
	پروان	153	214.2	20	30	50	55				
	پنجشیر	94	188								
	کاپیسا	1392	2366.4			121	217.8				
	لوگر	644	1288	2	2.2	46	46	32	51.2		
	میدان وردک	807	1129.8	104	145.6	12	18	51	102		
مجموع		3143	5261	134	189	242	350	83	153	0	0
جنوب	پکتیا	98	147								
	پکتیکا	82	164	11	11						
	خوست	18	37.8			1015	1319.5				
	غزنی	125	312.5	85	85	40	40	14	28	8	8
مجموع		323	661	96	96	1055	1360	14	28	8	8
شرق	ننګرهار	125	250	34	34	353	529.5	100	100		
	لغمان	29	49.3			60	78				
	کنر ها	58	92.8	5	7	20	26	3	3	2	2.4
	نورستان	25	50								
مجموع		237	442	39	41	433	634	103	103	2	2
جنوب غرب	کندهار	250	625	50	65	2350	4700				
	هلمند	622	1119.6			1790	3401				
	زابل	20	30			50	50				
	نیمروز	25	25			102	153			35	38.5
	ارزگان	75	90								
	دایکندی	31	27.9	77	107.8	23	23	97	145.5	55	71.5
مجموع		1023	1918	127	173	4315	8327	97	146	90	110
مجموع کل کشور		11,064	20,441	28,017	30,834	19,723	31,155	2,796	5,061	543	647

جدول ۱۴: ساحه و تولید حبوبات عمده به تفکیک ولایات در سال ۱۳۹۹

وضعیت آب و هوا:

۱. تجمع/ میزان بارندگی فصلی (Accumulated Precipitation):

مطابق ارقام و معلومات شبکه هشدار دهی قبل از قحطی (FEWS NET) به همکاری اداره انکشافی ایالات متحده امریکا (USAID) مطابق معلومات ماهواره ئی که از اول اکتوبر سال ۲۰۱۹ الی ختم ماه جون ۲۰۲۰ میلادی با مقایسه اوسط بارندگی طویل المدت سال های ۱۹۸۱ الی ۲۰۱۰ به تفکیک ولایات تهیه گردیده است نشان میدهد که حد اکثر بارنده گی در جریان فصل زراعتی (۲۰۲۰/۲۰۱۹) بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ ملی متر در ولایات شرقی و ولایات محدود مرکزی کشور (نورستان، کنر، لغمان، ننگرهار، لوگر، پکتیا، خوست، کابل، و پروان) به ثبت رسیده است. و ولایات مرکزی مرتفع، غربی و جنوبی کشور بارندگی های این فصل را بین ۲۰۰ الی ۴۴۳ ملی متر نشان میدهد. در همین حال ولایات شمال غرب و شمال شرق کشور بارندگی های فصلی را بین (۲۰۰ الی ۵۷۸ ملی متر) ثبت نموده است. فیصدی مقدار مجموع بارندگی های فصل زراعتی (اول اکتوبر ۲۰۱۹ الی می ۲۰۲۰) در اکثر مطلق کشور بالای ۱۴۰ فیصد بارندگی نارمل را دریافت نموده است، صرف در ولایات کندهار، هلمند، سرپل، جوزجان و بدخشان بین ۸۵-۹۵ فیصد بارندگی نارمل را طی فصل زراعتی (۲۰۲۰/۲۰۱۹) به ثبت رسانیده است.

۲. انحرافات در تفاوت عمق برف (Snow Depth Difference Anomaly):

تفاوت های عمق برف به میلان مثبت آن اکثرا در قسمت های ولایات شرقی و جنوبی و همچنان نسبتاً در مناطق مرتفع مرکزی و قسما در بخش های از ولایات غربی کشور بین ۸۰ تا ۱۲۰ سانتی متر به ثبت رسیده است، که در بخشی از ولایات شرقی بین ۴۰ تا ۸۰ سانتی متر کاهش نشان داده شده است. این در حالیکه در بقیه ولایات کشور تغییر مثبت یا منفی در عمق برف باری ها به مقایسه اوسط کوتاه مدت سال های ۲۰۱۶/۲۰۰۲ به مشاهده نمی رسد.

۳. انحرافات در تفاوت معادل آب

انحرافات در تفاوت معادل آب برف به اساس محاسبه روزانه در اوسط کوتاه مدت (۲۰۱۶/۲۰۰۲) اکثرا به میلان مثبت آن در قسمتی از ولایات شرقی و جنوبی، نسبتاً در مناطق مرتفع مرکزی و قسما در بخش های از ولایات غربی کشور بین ۳۰۰ تا ۶۰۰ ملی متر معادل آب برف به ثبت رسیده است، که بخش از ولایات شرقی و قسمت محدودی از مناطق مرتفع مرکزی و امتداد آن در بخش های مرتفع شمالی کاهش بین (۲۵ تا ۶۰ ملی متر) معادل آب برف را نشان میدهد. در حالیکه در بقیه ولایات کشور تغییر مثبت یا منفی انحرافات در تفاوت معادل آب برف به اساس محاسبه روزانه در اوسط کوتاه مدت (۲۰۱۶ - ۲۰۰۲) به مشاهده نمی رسد. جزئیات شرح فوق در نقشه ماهواره ئی ذیل وضاحت بیشتر داده شده است:

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب کجکی:

ارقام و معلومات تهیه شده که بگونه روزمره در جریان فصل زراعتی (اوایل اکتوبر ۲۰۱۹ الی اخیر جون ۲۰۲۰) به مقایسه اوسط کوتاه مدت بالای حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب کجکی به ثبت رسیده است، نشان میدهد که از آغاز ماه اکتوبر ۲۰۱۹ حجم آب در حال افزایش بوده که صرف در دوهفته اخیر دسمبر ۲۰۱۹ کاهش اندک در میزان حجم آب در بند مذکور دیده شده است، سپس افزایش حدود ۱۵۰۰ میلیون متر مکعب بعد از هفته اول ماه جنوری و دهه دوم ماه فبروری ۲۰۲۰ مشاهده شده است، اما بعد از دهه دوم ماه فبروری الی اواسط ماه اپریل ۲۰۲۰ افزایش تقریبی ۵۰۰ میلیون متر مکعب حجم آب برف را به مقایسه اوسط کوتاه مدت در بند آب کجی به ثبت رسیده است. جزئیات بیشتر در گراف ذیل ارائه گردیده است:

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نغلو:

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نغلو نشان میدهد که از آغاز ماه نومبر و دهه دوم ماه دسمبر ۲۰۱۹ حجم آب در حال افزایش بوده که صرف در هفته اخیر ماه دسمبر ۲۰۱۹ کاهش اندکی در میزان حجم آب در بند مذکور دیده شده است، سپس بعد از هفته اول ماه جنوری

و دهه دوم ماه فبروری ۲۰۲۰ در حال افزایش بوده که بعد از اواسط ماه فبروری الی ختم فصل زراعتی کاهش اندکی در حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نغلو دیده شده است.

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نزدیک کندز:

ارقام و معلومات تهیه شده که بگونه روزمره در جریان فصل زراعتی (اوایل ماه اکتوبر ۲۰۱۹ الی ختم ماه جون ۲۰۲۰) به مقایسه اوسط کوتاه مدت بالای حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب نزدیک به کندز از آغاز دهه دوم ماه نومبر ۲۰۱۹ (ختم فصل زراعتی) پائین تر از اوسط کوتاه مدت بوده است.

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب سلما:

حجم آب برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب سلما در دو دوره (آغاز ماه جنوری الی هفته اول ماه فبروری ۲۰۲۰) و (آغاز ماه اپریل الی دهه دوم می ۲۰۲۰) که موازی با اوسط کوتاه مدت حجم آب برف بوده در دیگر ادوار فصل زراعتی (۲۰۱۹ - ۲۰۲۰) زیر اوسط حجم برف بر اساس (میلیون متر مکعب) در بند آب سلما به مشاهده رسیده است.

۵. درجه حرارت:

درجه حرارت طی فصل بارندگی سال (۲۰۱۹/۲۰۲۰) میلادی که در اوایل این فصل خصوصا در دهه اول و دوم ماه نومبر ۲۰۱۹ در حد نورمال بوده و درجه حرارت بگونه فصلی بین ۵ الی ۱۰ درجه سانتی گراد در ساحات شمال شرقی و مناطق مرتفع مرکزی مشاهده گردیده است، اما در دهه حرارت با اندک تشدید (فرا تر از مرز ۱۰ درجه سانتی گراد) در بعضی ساحات مرتفع شمال شرقی به ثبت رسید. که به مقایسه فصل گذشته (۲۰۱۸/۲۰۱۹) یک تفاوت فاحش در هر سه دهه ماه نومبر دیده شده است. در دهه اول ماه نومبر (۲۰۱۸/۲۰۱۹) درجه حرارت بین (۱+ و ۱-) درجه سانتی گراد را نشان داده که در دهه دوم همان ماه در سمت جنوبی کشور بین (۲- و ۲+) درجه سانتی گراد منعکس یافته، اما در دهه سوم ماه نومبر فصل (۲۰۱۸/۲۰۱۹) با مقایسه فصل زراعتی (۲۰۱۹/۲۰۲۰) تفاوت وسیع در درجه حرارت به سطح کشور بین ۴ الی ۸ درجه سانتی گراد را به ثبت رسانیده است. اما در وسط فصل زراعتی (۲۰۱۹/۲۰۲۰) میلادی درجه حرارت در جریان ماه فبروری ۲۰۲۰ در حد نورمال بوده و بگونه فصلی بین صفر الی ۱۰ درجه سانتی گراد را در ساحات شمال شرقی و مناطق مرتفع مرکزی نشان میدهد، که درجه حرارت به مقایسه فصل گذشته (۲۰۱۹/۲۰۲۰) خصوصا در دهه اول و دوم فبروری ۲۰۲۰ مسیر نارمل و فصلی خود را پیموده ولی در دهه سوم ماه فبروری ۲۰۲۰ با تفاوت بین (۴ الی بیشتر از ۸ درجه سانتی گراد) گرما را به ثبت رسانیده است. همینگونه درجه حرارت در اخیر فصل بارندگی (ماه می ۲۰۲۰) صرف در مناطق مرتفع ولایت بدخشان بالای منفی (۱۰) درجه سانتی گراد باقی مانده ولی ولایات جنوبی کشور خصوصا (نیمروز، هلمند و کندهار) بین ۲۵ الی بیشتر از ۳۰ درجه سانتی گراد در طول ماه می گرمتر مشاهده گردیده است، که به مقایسه سال گذشته (۲۰۱۹) در دهه وسطی ماه می یک تغییر نسبی به سمت (منفی ۴ الی منفی ۸) درجه سانتی گراد در اکثر مناطق نزدیک به خطوط سرحدی کشور به ثبت رسیده که دهه اول و اخیر این ماه حالت نارمل فصلی خود را پیموده است. درجه حرارت به مقایسه اوسط کوتاه مدت در دهه دوم ماه می در اکثر مناطق کشور بین (منفی ۴ الی منفی ۸) درجه سانتی گراد سردتر ولی به مقایسه اوسط طویل المدت در جریان ماه می در دهه وسطی آن در قسمت هایی از ولایات شمال الی شمال شرقی یک تفاوت بین (منفی ۴ الی منفی ۸) درجه سانتی گراد که دهه اول و دوم آن ماه وضعیت نارمل فصلی خود را حفظ نموده است.

چالش ها و مشکلات:

در جمع آوری، تنظیم و نشر ارقام و معلومات این گزارش چالش هائی موجود بوده که ذیلا بصورت فشرده ارایه میگردد:

- عدم موجودیت ارقام سرشماری های زراعتی در کشور.
- ارایه ارقام دوگانه از طرف بعضی از ادارات زراعت ولایات و ریاست های سکتوری وزارت.
- عدم ارایه معلومات دقیق از طرف یک تعداد دهاقین کشور هنگام مصاحبه در سروی های زراعتی.
- ترس دهاقین از مالیه دهی و بعضی پرداخت های دیگر زمینداری به ارگان های دولتی حین مصاحبه.
- عدم امنیت در یک تعداد ولسوالی های بعضی ولایات کشور.
- صعب العبور راه های مواصلاتی برخی ولسوالی های دور دست که تحت پوشش سروی ها قرار نگرفته است.
- کمبود بودجه کافی برای تطبیق سروی های نمونوی زراعتی.
- عدم موجودیت ارقام احصائیوی دقیق و موثق در ادارات زراعت ولایات طی سال های گذشته.
- طولانی بودن طی مراحل پروسه تدارکاتی و محسوبی اسناد تهیه شده سروی ها.

منابع:

- سروی قبل از رفع حاصل سال ۱۳۹۹.
- سروی قطع نبات گندم سال ۱۳۹۹
- سروی قطع نبات شالی سال ۱۳۹۹.
- ریاست های زراعت ولایات.
- اداره ملی احصائیه و معلومات.
- موسسه فیوزنت (FEWS NET) مقیم وزارت زراعت، آبیاری و مالداري.
- ریاست های سکتوری انکشافی وزارت زراعت.
- فیوزنت
- واحد امنیت غذائی IPC